

ELS DETERMINANTS REALS DE LA SALUT (10-01-12)

En front de les declaracions recents del Conseller de salut de la Generalitat de Catalunya, aparegudes en varis mitjans de comunicació dient que: *“la salut és un bé privat que depèn d'un mateix i no de l'Estat”*, i que la salut depèn només de la genètica, els antecedents familiars i els hàbits personals, els i les sotasignants volem recordar, precisament per fer pedagogia, quins són els factors reals que determinen la salut individual i col·lectiva. Els professionals de la salut i la ciutadania en general han de conèixer quins són aquests factors, anomenats “determinants socials de la salut”, i que han estat recollits en les definicions i informes de diverses institucions, organitzacions i constitucions estatals, entre elles la constitució espanyola.

Contràriament al que sosté el conseller Boi Ruiz, avui sabem que les malalties d'origen exclusivament genètic representen només una proporció molt petita dels problemes de salut pública

A l'esmentat Informe de la Comissió de Determinants Socials de l'Organització Mundial de la Salut s'assenyala que: *“l'acumulació tòxica de factors socials injustos i evitables, com la desigualtat econòmica, la precarietat laboral, la contaminació ambiental, la inseguretat alimentària, no tenir un habitatge digne, o la manca de participació i democràcia”* danya la salut i crea inequitats. La Comissió anomena a aquests i altres determinants com són les pensions, el nivell educatiu, les desigualtats entre homes i dones (el treball reproductiu i en especial la violència contra les dones) i la participació social i política, les “causes de les causes” de la salut i la inequitat en salut.

És per aquestes raons que l'Organització Mundial de la Salut assenyala: *“El dret a la salut obliga als estats, (i en el cas de Catalunya a les autonomies, ja que tenim transferides totes les competències) a generar les condicions en les que tota la ciutadania pugui viure de la manera més saludable possible.”*. Per la seva banda, la Constitució espanyola en el seu article 43 diu: 1. Es reconeix el dret a la protecció de la salut. 2. Correspon als poders públics, organitzar i tutelar la salut pública a través de mesures preventives i de les prestacions i serveis necessaris...” Igualment, també l'Estatut d'Autonomia de Catalunya té diversos articles sobre el mateix dret i les funcions del Govern, així com també la Llei general de Sanitat i la recentment aprovada (al setembre del 2011) Llei de Salut Pública regulen les obligacions de l'Estat i de les Autonomies en la vigilància, control i prevenció dels factors no personals sinó socials que poden afectar la salut, fent èmfasi en la necessitat de tenir en compte la salut en totes les polítiques.

Pe tant, denunciem la gravetat de les declaracions del Conseller en afirmar que la salut és un bé privat que no depèn de l'estat i que “no hi ha un dret a la salut”. Aquestes afirmacions o bé reflecteixen un estat d'ignorància o bé són simplement una manifestació de la política privatitzadora de la sanitat que actualment porta a terme la Generalitat de Catalunya, amenaçant amb copagaments, la desgravació fiscal de les assegurances privades i realitzant retallades indiscriminades de la sanitat pública, les raons de les quals no han estat explicades en cap document. El proper pas del conseller potser serà, si la salut és un afer privat, dir-nos: “portis bé en els seus hàbits personals i si emmalalteix utilitzi els serveis privats, perquè l'estat (en aquest cas el govern de la Generalitat) no té cap responsabilitat sobre la seva salut”. Si així fos, això tindria conseqüències molt greus per la salut dels catalans i molt especialment de les persones més desfavorides..

Martí Valls. Josep Grup de Polítiques de Salut del CAPS

Benach Joan . Grup de Recerca de les Desigualtats en Salut, Employment Conditions Network (GREDS-EMCONET), UPF.

Borrell. Carme Grup de Polítiques de Salut del CAPS

Adhesions:

Aguilà, Esperança. Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Alvarez Andrés, Elena. DEMPEUS
Andreassi Cieri, Alejandro. Prof. Depart. d'Història Moderna i Contemporània .UAB
Armengou i Iglésias, Josep M. Metge salubrista
Arnau i Figueras, Josep Metge, especialista en Medicina Preventiva i Salut Pública
Bacigalupe, Amaia. Departamento de Sanidad y Consumo. Gobierno Vasco.
Balsells Olivé, Carles. Fotògraf
Barbaglia, Gabriela. Especialista en Med.Preventiva i salut publica IMIM, hospital del Mar
Barbarà Molina, Antoni. metge internista. DEMPEUS
Bartoll, Xavier. Economista
Benedicto Subirá, Clara. Residente de Medicina Familiar y Comunitaria.Getafe (Madrid)
Birulés Pons, Martí. Metge de Família. Professor associat de la Universitat de Barcelona.
Blancafort, Xavier. especialista en Medicina Familiar i Comunitària
Camprubi, Lluís .DEMPEUS
Cañadas Rueda, Rosa Treballadora social en salut
Candel Pau, Júlia. Metgessa pediatra.
Capacete Novo, Lluís-D. Metge d'A.P i sociòleg
Capdevila, Josep Maria. Metge,
Casanovas Guitart, Cristina. Infermera. Màster en salut i benestar comunitari
Castells, Xavier. Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Castellví Giménez, David. Tècnic electrònic
Catalan, Carme. CAPS
Clavijo, Irene. ex metgessa de l'ICS
Clusa Gironella, Thaïs. Metgessa de Família del CAP Raval Sud, Barcelona
Clusa, Josep. Fundació. Congrés Català de Salut Mental (FCCSM)
Cofiño, Rafael. Observatorio de Salud en Asturias. Direc.General de Salud Pública.
Colom, Agustí . Universitat de Barcelona. Dept. Teoria Econòmica
Cortès Franch, Imma. Metgessa especialista en salut pública.
Cristià, Ignasi. Escenògraf
Daban, Ferran. Infermer i antropòleg. Màster en Salut Pública
Daufí Subirats, Cinta. Metgessa especialista en Salut Pública.
del Pino, Amparo. .Infermera especialista en Salut Mental. Universitat de Barcelona
Díez, Èlia. Metgessa especialista en salut pública
Dominguez Rosado,Laura Sociòloga i formadora en ecosalut, vicepresidenta d'Ena
Fernández Quiroga ,Olga . Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Escalada Quirós, Belén. Tècnica de Salut Pública
Espiau Guarner, Maria. pediatra
Espluga, Josep. Professor de sociologia de la salut a la UAB
Ferrís Pellicer Albert . Grup de Polítiques de Salut del CAPS .
Forcada Vega, Carme. Metgessa de família.EAP Vilassar de Dalt
Foz i Gil, Gonçal. Metge d'atenció primària
Fuentes, Mercè . Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Garcia Soldevila,Montserrat. *Metgessa d'atenció primària, màster en Salut Internacional.*
Garganté Petit, Sixte Director Centre d' Estudis i Recerca Sindical .CCOO de Catalunya
Gatell i Roset,, Ernest. Jubilat.Ex-funcionari de la Diputació de Tarragona
Gerhard i Pérez, Jana. Metgessa de família, EAP Vilassar de Mar
Gil Sarrà. Josep-Ramon ICS. Atenció Primària
Gonzalez Carrión, Francisco, Enfermero de Atención Primaria.
Gonzalez, Angelina. Tècnica de Salut Pública.
Grupo de Trabajo de Defensa de la Sanidad Publica de AcampadaBCN
Hernández Aguado. Ildfonso catedràtic de medicina preventiva i salut pública, Universitat Miguel Hernández, Elx(Alacant)
Latorre Antònia. CAPS Infermera Salut Pública.Màster Intervenció i Salut Comunitària
Liga del Síndrome de Fatiga Crònica
Linde Sillo, Angeles.. Neonatòloga
Lladós, Joan Ramon,farmacèutic. DEMPEUS
Llarden Palau, Javier. Diplomado en enfermería (Mataro)
Llussà i Arboix,Judit. Metgessa de Família. EAP Sant Roc (Badalona)
López Arnal, Salvador Rebelión y El Viejo Topo.
López, Dario. Metge resident del Hospital Universitari de Bellvitge
Luque Alonso, Ana. Metgessa de família
Malmusi, Davide Metge especialista en Salut Pública

Manzo Apice, Patrizia. Restauradora d'art i dissenyadora
Margarit, Remei. .psicòloga i escriptora.
Marimón, Santiago. Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Martín, M. Teresa. Professora d'Història jubilada.
Martín, Unai. Departamento Sociología 2. Universidad del País Vasco.
Martínez Castells, Àngels economista .DEMPEUS
Martinez Stolcke, Isabel. Arquitecta
Millán García del Real, Núria. Pediatra
Moncada, Salvador. *Institut Sindical de Treball Ambient i Salut, CCOO.*
Montaner Gomis Isabel. Metgessa de família ICS. Grup APOC
Morera i Castell, Ramon FoCAP
Morón Manzano, Josefa. Fundació. Congrés Català de Salut Mental (FCCSM)
Morrison, Joana. Màster en Salut Pública.
Novoa, Ana. Metgessa, doctora en Salut Pública
Padilla, Javier. .Médico residente de Medicina familiar y Comunitaria
Muniente Perez de Tudela, Glòria. Treballadora social APS, EAP Roquetes-Canteres
Navarro Domènech, Anna. , Nutricionista a Reus.
Pasarín, Maribel. Metgessa de salut pública.
Pérez, Catherine .Psicòloga, Doctora en Salut Pública
Pérez, Glòria, .Metgessa, doctora en Salut Pública.
Porta Serra, Miquel, catedràtic de salut pública, IMIM (Institut d'Investigació Hospital del Mar) i Universitat Autònoma de Barcelona
Perez-Hita Sanchez, Pepa. Infermera d'Atenció Primària a Barcelona
Plaza Izquierdo, Almudena médica de família CAP Sant Adrià 1 Sant Adrià de Besós
Poblet Calaf, Carmina. Metgessa de família i comunitària a Reus
Pons Barro, Pilar. Metgessa de Família a l'ABS Gorg de Badalona
Prat Costa, Imma .Plataforma defensa de la Sanitat Pública Ripollet-Cerdanyola
Puig-Barrachina, Vanessa. Investigadora en salut pública, GREDS i Dempeus.
Raventós Panyella, Sergi Treballador social i Sociòleg, Dempeus.
Rivas Sugrañes, Clara.- directora residència d'estudians
Rodríguez Farré, Eduard. Prof.de l'Institut d'Investigacions Biomèdiques de Barcelona, CSIC)
Rodríguez-Sanz, Maica .Tècnica en salut pública
Roqué Salazar, Diana. Fisioterapeuta
Salvador Piedrafita, María .Médica especialista en MFyC
Sánchez Carreté, Maria Eugènia DEMPEUS.
Santisteban Herrero, Oscar. Metge de Família a l'ABS la Salut de Badalona
Segura del Pozo, Javier, médico salubrista. Instituto Salud Pública.
Segura Viciano, Eva ; metgessa de família de l'ICS, de la Plataforma No Gracias i del Grup Ètica i Medicaments de Justícia i Pau, afiliada al Sindicat Metges de Catalunya
Solà Landete, Josep. Secretari de la Federació d'AA.VV. del Bages. DEMPEUS.
Soler Iglesias, Claudina Vocal de la FAV
Soler Amigó, Josep. CAPS
Toledano González, Diosdado. Miembro de la Com.Ejecutiva IU Federal, resp. secre. Cooperación y altermundismo
Tuà, Toni. Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Valls Llobet, Carme Grup de Polítiques de Salut del CAPS
Valverde, Clara. Grup de Defensa de la Sanitat Pública Acampada BCN
Ventura Garcia, Laia. antropòloga, Universitat Rovira i Virgili.
Vergara Duarte, Montse. Dempeus i GREDS.
Vilalta Ollé, Josep. Metge de família i comunitària a Reus
Zaragoza Bas, Ana Maria. Infermera
Vivas Edo, Glòria. Infermera Vall d'Hebron
Zurriaga, Oscar. Metge i epidemiòleg.

--